

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocuk işçiliğine karşı etkin mücadele, çocuk işçiliği ile ilgili sorun alanlarının tüm boyutlarıyla araştırılması, hükümetin ve kamu kurumlarının bu konudaki sorumluluklarının ele alınması, yasal düzenlemelerin yapılması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İktüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2017- 2023 yılları arasında “Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı” hazırladığını ve 2018 yılını “Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Yılı” olarak ilan ettiğini açıklamıştı. Ancak 2018 yılının ilk on ayında en az 62 çocuk çalışırken yaşamını yitirmiştir.

Çocuk İşçiliği ile Mücadele ettiğini iddia eden hükümet, Türkiye’de çocuk işçi sayısı ve çocuk işçi ölümlerine dair güncel ve istatistiki veri paylaşmamaktadır. En son yapılan çalışma TÜİK’in 2012 yılında “Çocuk İş Gücü Anketi”dir. Ankete göre çalışan çocuk sayısı 893 bindir. Yine İSİG Meclisin paylaştığı güncel verilerine göre; 2013 yılının başından 2018 yılının ilk 5 ayına kadar toplam 319 çocuk işçinin iş cinayetlerinde yaşamını yitirdiği belirtilmiştir. Bu rakamlar bile Türkiye’de çocuk işçiliğinin ne kadar yaygın olduğunu göstermektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı her ne kadar çocuk işçiliği ile mücadele ettiğini söylese de; çocuk işçi cinayetleri haberlerini her gün duymaktayız. Bu haberlerin en son örneği, 13 yaşındaki Berivan Karakeçili isimli çocuk işçidir. Berivan, ailesiyle birlikte mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmak üzere Urfa’dan Antalya’ya göç etmiş ve burada portakal toplama işinde çalışmaya başlamıştır.

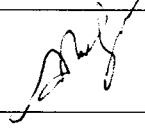
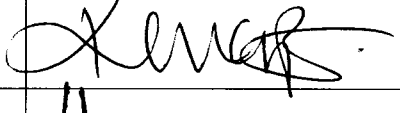
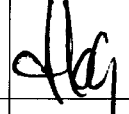
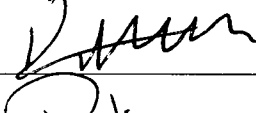
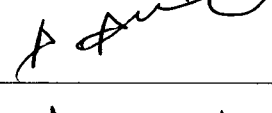
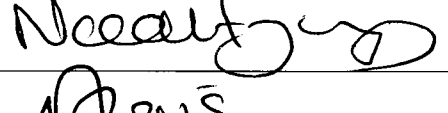
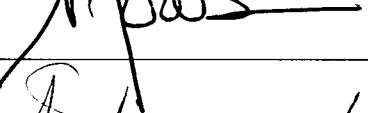
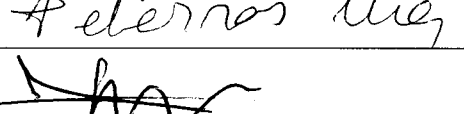
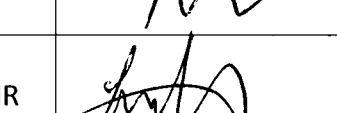
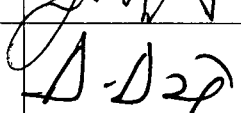
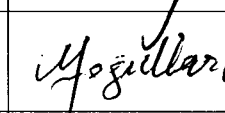
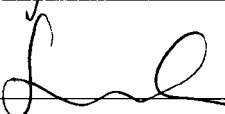
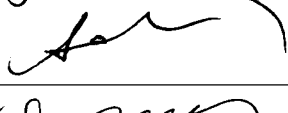
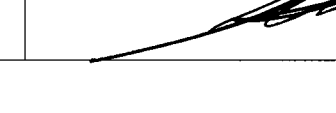
Berivan Karakeçili Antalya Kumluca'da 24 Ocak Perşembe günü kötü hava koşullarına rağmen tarlada portakal toplama işinde çalıştığı sırada, meydana gelen hortumun etkisiyle çatıdan savrulan sacın başına isabet etmesi sonucu yaşamını yitirmiştir. Berivan Karakeçili Urfa'nın Viranşehir ilçesinde 8. sınıf öğrencisiyken; yoksulluk nedeniyle eğitimini yarıda bırakıp çalışmak zorunda kalmıştır. Özellikle mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmaya giden aileler ya trafik kazalarında ya da 13 yaşında çocuk işçi Berivan gibi iş cinayetlerinde hayatını kaybetmektedir. Berivan Karakeçili'nin acı ölümü, hem mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarını, hem de çocuk işçiliğinde yaşanan vahim tabloyu bir kez daha gözler önüne sermiştir. Çocuk işçiler, güvencesiz, ücretsiz veya düşük ücretle tarım sektöründe çalışan ucuz iş gücüdür. Yine İSİG Meclisinin raporlarına göre, 2013 yılından 2018 Haziran ayına kadar yaşanan 319 çocuk iş cinayetinin 168'i tarım-orman işkolunda gerçekleşmiştir. Toplam iş cinayetlerinin yüzde 53'ü olan tarım iş cinayetleri en çok trafik kazası, boğulma, zehirlenme nedeniyle yaşanmaktadır. Tarım iş kolunda yaşanan ölüm vakalarının büyük bölümü çocuk işçilerdir. Çocuk işçiler; tüm dünyada ve ülkemizde ucuz iş gücü ya da ücretsiz işçi olarak sömürülmektedir. Çalışan çocukların sağlık, eğitim, beslenme ve barınma hakları ellerinden alınmakta; tam ve sağlıklı bir şekilde fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimleri tamamlanamamaktadır. Bu bakımdan Türkiye, 35 OECD ülkesi içinde çocukların fırsat eşitliğinde 34. sırada yer almaktadır.

Tarımın ardından en fazla çocuğun çalıştırıldığı sektör hizmet sektörüdür. Pazarda, mağazada, atölyede, dükkânda, kuaförde çocuklar çıraklık, kursiyerlik ve stajyerlik adı altında çalıştırılmaktadır. Bu alanlarda çalışan çocukların yaşı neredeyse 10'un altına düşmüştür.

2017 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi tarafından yapılan bir saha çalışmasında, Bağcılar- Küçükçekmece bölgesinde 301 çocuk işçi ile karşılaşılmıştır.

Pazarda 72 çocuk, giyim imalatında 49 çocuk, mağaza – dükkânda 47 çocuk, restoranda 45 çocuk, tamircide 35 çocuk, esnafın yanında 22 çocuk, kuaförde 12 çocuk çalışan olduğu tespit edilmiştir. Bu sektörde çalışan çocukların % 95'inin iş sözleşmesi ve sağlık sigortası da bulunmamaktadır.

Tüm bunlardan hareketle çocuk işçiliği ile mücadele etmenin en etkili yolunun bulunması, sorun alanlarının tüm boyutlarıyla araştırılması, hükümetin ve kamu kurumlarının bu konudaki sorumluluklarının ele alınması, çocuk hakları ve emeği alanında çalışmaları olan uzman ve sivil toplum kurumlarının görüş ve önerileri doğrultusunda gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve tedbirlerin alınması amacıyla meclis araştırılmasının açılması gerekmektedir.

2	1	AYHAN BİLGİN	KARS	
3	2	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
4	3	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
5	4	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
6	5	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
7	6	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
8	7	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
9	8	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
10	9	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
11	10	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
12	11	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
13	12	FELEKNAS UCA	BATMAN	
14	13	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
15	14	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	
16	15	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
17	16	MUSA FARISOĞULLARI	DİYARBAKIR	
18	17	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
19	18	ADNAN SELÇUK MIZRAKLI	DİYARBAKIR	
20	19	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
20	20	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	